

АМЕРИКА Й АНГЛІЯ ЗАПИТУЮТЬ РОСІЮ В СПРАВІ РУМУНІЙ

ВАШИНГТОН. — Уряд Злучених Держав і Великої Британії зажадали від Росії в'яснення, чому вона забрала для себе виряд з нафтових підприємств у Румунії. Досі Совети не дали ще відповіді ні про те, який виряд вони вивезли на свою територію, ні про його кількість.

Запит пішов на такій підставі, що Америка й Англія мали умову з Росією, що вона буде шанувати американські й англійські інтереси в Румунії та що буде експлуатувати румунські нафтові джерела для спільного воєнного змагання. Створено Аліантську Контрольну Комісію, щоб вона доглядала такої праці.

Докладних розмірів непорозуміння між Росією й двома іншими великими потугами не проголошено і тому ціла справа не є дуже ясна. Звісно лише тільки, що Росія забрала велику частину машин для видобування нафти під таким замітом, що вони належали до Румунії або до Німеччини. Між тим це був маєток американців або британців, лише під контролею Румунії. На підставі умови Росія мала повідати обох союзників про свій намір, а Аліантська Контрольна Комісія мала цю справу вирішити. Коли Росія поступила самовільно, американські й англійські представники комісії запитали про цю справу російських представників і вони віднесли з цим до свого уряду. Колиж советський уряд не дав на цей запит відповіді, тоді американський і англійський амбасадор, кожний на доручення свого уряду, запитали советський уряд в Москві про цю поведінку.

Советський уряд відповів, що він наказав забрати машинерію з Румунії тому, що її приготували німці для експлуатації російської нафти на Кавказі, коли йшли туди вранішню советський уряд, поступає згідно з умовою. При цій нагоді виявилось, що американські й англійські представники в Аліантській Контрольній Комісії в Румунії не мають такої свободи рухів і звідомлень, як мають советські представники в подібній комісії в Італії. Тому, що ця справа тепер набирає розголосу, президент Рузвельт чувся приневоленим зайняти ясніше становище.

БЛИЗЬКО ТРИ МІЛІОНИ ВОЯЦЬКИХ ГОЛОСІВ ПРИ ВИБОРАХ

ВАШИНГТОН. — Нараховують, що загальне число вояцьких голосів, відданих при останніх виборах на президента, досягло цифри 2,800,000. Перед виборами нараховували 3,392,000 вояків управнених до голосування. Загальне число управнених до голосування усіх цивілів і вояків в теперішньому році виносить 47,971,156.

АРМІЯ ЗАНЯЛА КРАМНИЦІ ВОРДА

ВАШИНГТОН. — На підставі наказу президента Рузвельта воєнний департамент забрав при допомозі армії нагляд і ведення торговельного підприємства Монгомери Ворда і Спільки в Шікаго. Це сталося тому, що робітники з юнії Конгресу Промислових Організацій (СІО) загрозили страйком в Дітроїті, коли уряд не приведе Ворда виконати постанову Краєвої Воєнної Ради в цій справі.

Це вже вдруге уряд мусів вмішатися у спір управи крамниць Монгомери Ворда із робітничими юніями, щоб забезпечити правильну працю в цілім підприємстві, яке обіймає крамницю для продажу і висилки поштою в різних містах Злучених Держав. З Дітроїту наспіли вісти, що там товпа, складена з 50 людей, напала на крамницю Ворда і її здемолювала. Після знищення краму вартості \$10,000 напасники втікли автами. Двох із них арештувала поліція.

ЧЕРВОНИЙ ХРЕСТ ПОТРЕБУЄ ДЕСЯТЬ ТИСЯЧ ДОГЛЯДАЧОК

ВАШИНГТОН. — Від вересня дається відчувати велика недостача сестер Червоного Хреста в армії. З цієї причини голова Американського Червоного Хреста видав телеграфічний зазив до місцевих відділів, щоб вони перевели енергійну працю за приєднання 10,000 доглядачок-норсок для військових та воєнних шпиталів. Як приклад недостачі голова подав те, що 11 воєнних шпиталів, які мають бути вислані за море, не мають доглядачок і тому акція припинена.

ЗАВАЛИВСЯ 5-ПОВЕРХОВИЙ ДІМ

НЬО ЙОРК. — У самім центрі міста, на розі Дюен Стріт і Бродвей коло ратуша, завалився 5-поверховий дім, збудований вчасі з дерева, вчасі з цегли, негайно після того, як робітники приміщеного там підприємства вийшли з праці. Надіються, що ніхто не втратив життя. Підприємці не можуть пояснити причини несподіваного завалення.

ШУКАЄ ПРАЦЮ? — Наперед погляньте на оголошення нових робіт у „Свободі“.

Сенатори за ясне визначення американських воєнних і мирних цілей

ВАШИНГТОН. — З огляду на зударі між поодинокими великими державами про їхні воєнні цілі, виявляються щораз частіше голоси між сенаторами, що Америка мусить поновно визначити свої воєнні й мирні цілі. Потреба є нагляча, щоб зосередити американську прилюдну оцінку на цих цілях.

Сенатори свідомі того, що остаточне вирішення цілей такі опиняться в руках сенату. Але якраз тому вже тепер потрібне ясне здефініювання наших намірів. Дехто думає, що заява президента буде вистарчална, але є й такі, що домагаються заяви сенату. Дехто є того погляду, що брак виразної заяви сенату гальмує президента в його зограничній політиці.

Розмови обертаються тепер докруги Атлантийського Чартуру. З дотеперішних подій виходить ясно, що постановою Атлантийського Чартуру не придержується ні Росія ні Англія. Отже питання виникає, чи Заучені Держави можуть мати свою думку про Америку. Колиж неможливо виконати постанову Атлантийського Чартуру на 100 відсотків, то що з нього дасться виконати, а що ні? Оці питання назрли до вирішення з хвилиною, як збирється новий конгрес.

ФРАНЦІЯ ДІСТАНЕ СІРІВЦІ НА ПІДСТАВІ ЛЕНД-ЛІЗУ

ВАШИНГТОН. — Довга дорога, по якій має ступати Франція, щоб остаточно стала рівноправним партнером трійці Об'єднаних Держав, здається вже на викінченню. Уже на 1. січня 1945, Франція має підписати заяву в справі Ленд-Лізу, на підставі якої вона мотиме діставати матеріяли вартості двох біліонів доларів і від себе висилати свої матеріяли. Нова постановою про Ленд-Ліз із Францією вимагає в більшості заплати готівкою за матеріяли для розбудови французького промислу. Отже це будуть у значній частині сировіці для французьких фабрикантів.

Незалежно від постанови про Ленд-Ліз поштовий департамент повідомляє, що до Франції вже можна висилати поштою пакунки до ваги чотирьох фунтів і п'ястих унцій. Однак пакунки можуть містити лише трішки харчові продукти й такі матеріяли, які не псується у пересилці, як убраання тощо. Все те можна висилати вже цивільному населенню Франції.

Грецькі партії погоджуються на регенцію

АТЕНИ. — Грецькі політичні провідники постановили однодушно поспробувати закінчити громадянську війну в Греції через заведення регенції в імені короля Юрія Другого. Конференція мало що не розбилася, як три групи відкинули пропозицію представників лівих груп, що ведуть збройну боротьбу. Прем'єр Чорчил заявив грекам, що як вони не погодяться, то Аліантські встановлять над Грецією міждержавну владу. По ухваленню регенції, предсідник наради, архієпископ Дамаскіос, розвізав конференцію до дальшого її скликання.

Не дивлячися на конференцію й на формальне примиря, бої між британськими військами й лівими грецькими повстанцями йшли далі.

ЗАПОВІДАЮТЬ ЗБЛИЖЕННЯ МІЖ ФРАНЦІЄЮ Й ІТАЛІЄЮ

РИМ. — Представники італійського тимчасового уряду заявили газетарям, що Італія збирається навізати ближчі взаємини з Францією.

Граф Сфорца заявив, що він хотів би зрезигнувати з головства комісії для карання фашистських злочинців; каже, на це становище треба не дипломата, а правника.

ФРАНЦУЗЬКІ ЖІНКИ РЕЄСТРУЮТЬСЯ ДО ГОЛОСУВАННЯ

ПАРИЖ. — Загальну увагу звертає факт, що французькі жінки реєструються в великому числі до місцевих виборів. Французькі жінки давніше „славилися“ своєю байдужістю до політики й виборів. Тепер у деяких округах більше жінок зареєструвалося до виборів ніж мужчин. Соціалістична й комуністична партії роблять великі зусилля, аби жінкам впоїти політичну свідомість.

АМЕРИКАНЦЯМ НЕ ВДАЛОСЯ ЗАВ'ЯЗАТИ З РОСІЄЮ ЛЕТУНСЬКОГО ЗВ'ЯЗКУ

РИМ. — Американська летунська команда в Італії старалася навізати з російськими військовими кругами тісніше порозуміння в справі летунства. Йшло за те, аби американські бомбовики могли бомбардувати як найкраще ворога, вживаючи вразі потреби російських баз. Від захоплення Румунії Росія відмовлялася дати згоду на такий звязок.

ЛОЙД ДЖОРДЖ ПОКИДАЄ БРИТІЙСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ

ЛОНДОН. — Лойд Джордж, що був прем'єром Британії підчас першої світової війни, постановив зректися посольського крісла в британській парламенті, де він заступав округу Карнарвону через 54 роки. За причину подає свій вік — йому 82 роки. Кажуть, що при нагоді цієї резигнації його зроблять лордом.

ТАКИ ВІДБИЛИ НІМЦІ! — Не легко то було стримати німецький наступ, та проте його таки стримано, як подати сьогоднішні воєнні звідомлення. На тому образку бачимо, як десь у Бельгії американські воїни тягнуть серед снігу і морозу протитенкову гармату, щоб її затягнути на місце, звідки можна би було добре обстрілювати ворожі повзи.

АМЕРИКАНЦІ ПЕРЕМАГАЮТЬ НІМЕЦЬКУ ОФЕНЗИВУ

ГОЛОВНА КВАТИРА АЛІАНТСЬКИХ ЕКСПЕДИЦІЙНИХ СИЛ. — Американські війська видно перемагають уже війська маршала Рундштедта, що проломалися через Першу Американську Армію в Люксембурзі й Бельгії. Американці вже перебрали від німців ініціативу на обох крилах ворожого клина та посунулися наперед 5 миль.

Третя Американська Армія кинула наперед більші відділи для звільнення американських військ, оточених ворогом коло Бастоні. Звільнення поведосся. Американські атаки на оба боки шийки, що веде до висуненої ворожої голови, досягнули вже Мангаю на півночі та перейшли поза Бастонь на півдні, звужуючи ворожий коритар пониже 20 миль. Американці посунулися вперед теж між Дікірхом і Ехтернахом.

МАСОВІ ЗВІРСТВА НІМЦІВ У БЕЛЬГІЇ

Лютенант Ф. Б. Крейг з американської піхоти подав своїй команді рапорт про масовий морд селян бельгійського села Пафенондруа, 5 миль на полудне від міста Мальмеди.

Селяни того невеличкого села збиралися святкувати Різдво в своїх домах, до котрих більшість з них щойно вернулася, як воно опинилося поза аліантськими лініями. Нагло, як воєнна доля повернулася в другий бік, у селі з'явилися німецькі війська. Вони негайно напали на доми, казали їх собі відкрити й допитувалися, чи в домі стояли американці. Потім без огляду на те, яка була відповідь, витягали з дому всіх жильців, мужчин, жінок і дітей, виводили на відкрите місце й розстрілювали. Інколи це робили в шопі, зібравши туди більше число. Потім доми й інші будинки підпалювали так, що з жертв осталися тільки зруглені рештки. Робили це загальною справою, а офіцери бачили ці оргії звірства й не кивали ні пальцем, аби їх здержати.

Тільки кількоро осіб припадково скрилося від масакри й подали подробиці американському офіцерові, котрий зараз перевів докладне слідство.

Трицять вояків американського медичного корпусу подали команді рапорт, що сховані в церкві одного місточка підчас вуличного бою, вони бачили, як „німецька вибрана гвардія“ й війська панцирних відділів розстрілювали полонених американських візників військових троків і „джіпів“. Після одного такого розстрілу командант німецького відділу вступив до церкви й крикнув: „А тут усе в порядку?“ Один з американців, що знав по німецьки, скоро відповів: „Все в порядку“. Офіцер відійшов.

ОБОРОНА БУДАПЕШТУ РОЗБИТА

ЛОНДОН. — За московськими й берлінськими донесеннями, Червона Армія ввіспла розбити війська, що обороняють Будапешт, на дві групи. Від тепер група в самому Будапешті мусить воювати без помічі групи в скрутні ріки Дунаю, на північ від Будапешту. Червона Армія посунулася теж на полудне в напрямі Відня на 10 миль.

НІМЕЦЬКА ОФЕНЗИВА В ІТАЛІЇ ВІДСУВАЄ АЛІАНТІВ НАЗАД

РИМ. — Німецькі війська перейшли в Італії до офензиви й посунули назад американські війська по обох боках міста Галікана. Ворог атакував теж центральну частину італійського фронту. Тільки на східній відтинку фронту Восьма Армія довершувала очищення з ворога околиці між Фаенцою й Баньякавальом.

АМЕРИКАНЦІ ЗАВДАЛИ ЯПОНЦЯМ ЗНОВУ ПОВАЖНІ ВТРАТИ НА ВОДІ

ПЕРЛ ГАРБОР. — Відділ японської воєнної флотії заатакував у вівторок вечером американські позиції на філіппинському острові Міндорі. Без допомоги збоку американських воєнних кораблів американські літаки зо сухоземю звели з японськими кораблями довший бій, у котрому вони завдали ворогові поважні втрати, бо ушкодили два великі боеві кораблі та затопили три нищителі. Ворожа пальба не зробила американцям поважніших шкод.

Ворожу флотію зочив з літака лютенант Стівенс в годині чверть на п'яту сполудня, на північ від Міндора. Він теж заатакував бомбами японські кораблі, як вони зачали бомбардувати американські сухоземні позиції на острові. Бій тривав цілу ніч.

ЗАТОПИЛИ ЯПОНСЬКИЙ ЛІТАКОВОЗ

ВАШИНГТОН. — Секретар флотії Джеймс Форестол подав до публичного відома, що американські підводні човни затопили японський літаковоз 27 кораблів, у тому числі один великий літаковоз.

Секретар Форестол подав теж, що від початку війни наші підводні човни затопили японцям кораблів на загальну містоту півчверта мільона тон.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 595 — 7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

Table with subscription rates: PEREDPLATA (Single copy 3 cents), SUBSCRIPTION RATES (Domestic and Foreign rates for 1, 3, 6, 12 months).

За оголошення редакція не відповідає. За кожен зміну адреси платиться 10 центів. Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ВІЙНА, А НЕ РЕКОНВЕРЗІЯ

Наступний рік буде важкий... Наступний рік буде важкий, ще й з цього, чи зможемо у цьому застати вертати до господарки мирних часів.

У цій справі можна почути різні думки... У цій справі можна почути різні думки же тому, що не знати, коли скінчиться війна з Німеччиною. Є такі, які думать, що війна з Німеччиною прийде весною або літом 1945 року, хоч число таких людей мале з дня на день.

Та проте у Вашингтоні де-хто асичіно пригтовляється на день перемоги в Європі... Та проте у Вашингтоні де-хто асичіно пригтовляється на день перемоги в Європі. Деякі високі урядовці думать, що публіка нагло зажадає тоді реконверзії і всього, що з нею йде, тобто: Нових авт, холодильень, наглого звільнення з федеральних обмежень, може навіть і знесення пайкування.

На підставі ось таких погля...

дів можна прийти до таких висновків:

Після перемоги в Європі уряд не випустить з фронтів до дому більше як 2,000,000 вояків... Після перемоги в Європі уряд не випустить з фронтів до дому більше як 2,000,000 вояків. Це не буде велике число в порівнянні з 11 мільонами, що тепер є під зброєю. Треба теж надіятися, що покликування до війська 18-літніх хлопців буде продовжуватися.

Є теж плян, щоб на випадок перемоги в Європі згодиться на реконверзію до 40 відсотків... Є теж плян, щоб на випадок перемоги в Європі згодиться на реконверзію до 40 відсотків робітників, а решту робітників затримати при виробі воєнних матеріалів.

Коли такий плян назрів, то здається, що таким чином відпаде потреба переводити закон про примусову краєву службу...

ЧОРНОСОТЕНСТВО ТА ОБЛУДА Є МІЖНАРОДНІ

Скорше, заки в Росії 1917 року вибухла революція, пізніші творці революції кидали гробни на чорносотенний царський уряд... Скорше, заки в Росії 1917 року вибухла революція, пізніші творці революції кидали гробни на чорносотенний царський уряд за його гноблення неросійських народів.

„отделенія“, одна тюрма як за царату. Прогнані за границю соціалісти обдурюють малоросів, білоросів та інших „росів“ крилатими фразами...

Прийшла революція з владою тогож Керенського, потім таки самих комуністів, а для народів бувшої Росії ні воли ні господарством і полковим скарбником наказано підготувати всі обрахунки з артільщиками...

тали, перші наїхали на Чехію, перші офірували Карпатську Україну мадярам, а зі своїх саулелів поробили наділі країни невілнннків поневоленої наїц-тамці Европі.

В країні воюючих бків.

Останні роки перед теперішньою воїною стрясали світ переможним походом фашистів італійського, німецького та еспанського покою.

На противному побережі північної Іспанії, при берегах Атлантику, добула собі права автономічної області країна басків, по думці деякого остани найстаршої людности Європи.

Але прийшов час крізі на фашизм в Європі. Італійський фашизм провалився, наїцм теж бореться рештками своїх сил, панування Франка в Іспанії хитається.

Погідного вересневого дня у шкільному будинку відбулася розправа. Предсідничина на суді військовий старшина Холмський, від артилерії.

ців біля 4 мільонів, півтора мільона басків та мільон галісійців. Вони тепер виставили рахунок лідерам еспанської республіки за їх жертви крові в часі горожанської війни.

Велика світова преса, як звичайно у відношенні до поневолених народів, ледви на сирім куті помістила заяву зложеною народами поневолованими еспанським централізмом.

Творець „Керенщини“ А. Керенський говорить про право Росії поневоловати народи.

На еміграційнім смітнику в Америці, як написав українсько-американський орган Кремлю, найшовся Керенський, російський соціаліст, премієр Росії 1917.

Промовив він недавно на засіданні Товариства для Заграничної Політики. Згадуючи про совєтську окупацію балтійських держав, Литви, Латвії та Естонії, той соціаліст сказав ні менше ні більше, а тільки таке: „Ці території Росія влучила в свої границі 1939.“

Only Three More Days to Buy Sixth War Loan Bonds

As you read of the gallant struggle our men are waging on the field of battle can you say to yourself "I did my part to send them the equipment they are using?"

РАДИЛИ, ЯК ДІСТАТИ ДЛЯ ТОРГОВЕЛЬНОЇ ФЛОТИ МОРЯКІВ

Воєнна Адміністрація Морської Транспоратації подає до відома, що у Вашингтоні відбулася нарада ідустріалістів в справі, як дістати для торговельної флотії моряків і як їх задержати при праці дозвизити на воєнний фронт...

Атлантийського Чартеру. Іх називці там не було, бо вони не істнували.

Таке саме цинічне становище заявив цей соціаліст і відносно окупації червоними Західної України.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА“

Ву. Найшлася посвідка, видана помічнику Міхрюткина Белібердіну, баченим Паволоцьким, сполосованим селянином. Мишан і селянина доставлено у суд.

Перший бій за Філіппіни

Заява генерала МекАртура про закінчення кампанії на острові Лейте має в собі глибоку науку, мілітарну й моральну.

Мілітарно це подія незвичайної ваги. Це закінчення першої фази американської боротьби за добуття назад від ворога островів Філіппінів, захоплених ворогом по скривовблвичім нападі на Перл Гарбор.

Як сталося, що японці дозволили собі завдати таку діймаючу поразку, є певно прецікавою справою. До такої суми жертв довело їх передусім власне завзяття.

Немаю причинилася д. збільшення японської лоразки їх власна овева „політика“ ніякого милосердя в бою не проявляти, і ніякого від противника не ждати.

Вислід бою на Лейте очевидно вирішує напів бій на цілі Філіппіни. Як буде виглядати тепер дальший бій на Філіппінах, можемо легко собі уявити, взявши під увагу, що американці втратили разом з раненими не більше 8,000 вояків, а японці мали в убитих близько 114 тисяч.

Вислід бою на Лейте очевидно вирішує напів бій на цілі Філіппіни. Як буде виглядати тепер дальший бій на Філіппінах, можемо легко собі уявити, взявши під увагу, що американці втратили разом з раненими не більше 8,000 вояків, а японці мали в убитих близько 114 тисяч.

ОЛ. ЛУГОВИЙ. Права автора застережені. В КІГТЯХ ДВОГОЛОВОГО ОРЛА ПОВІСТЬ З ЧАСІВ ВЕЛИКОЇ ВІЙНИ У двох частинах (Перший том трилогії „Огнем і Кровю“ 104)

— Ніяких грошей ми не бачили, ваше високоблагородіє! Вот, хрест святой, правда! — суетливо захрестився Міхрюткін. — Після хреститиметесь! Ми все через вікно бачили, не зазирайтесь! — Паволоцький говорив зрівноважено. — Князю! — звернувся до Вачнадзе. — приведіть, будь ласка з третього сотні варту.

знало. Порозуміли, що вляпалися, та не знаходили слів виправдання. — Не забувися Вачнадзе з варту. Поки не розвиднає арештованих попривязувано до обидва гарматних коліс, щоб легше стеретти. Видано розпорядок про ревізію всіх річей, розслідження злочинів і засідання воєнно-полевого суду на рано. Кожному полковій, дивізіонам і піхотним баталіонам наказано на судові засідання вислати по двох відпорушників, вояків. Завідуючим

господарством і полковим скарбником наказано підготувати всі обрахунки з артільщиками, їхні посвідки на виплату грошей продавцям, і прийти на суд самим, і свідчих зізнань. Всю ніч зостаршин мало хто спав. Не спало вояцтво — подія вмиг стала відомою всім частинам. Переведена ревізія дала несподівані наслідки. Грошей наблизалося на суму сорок вісім тисяч чотириста рублів банкнотами. — В кубарх сиділи знайшли звертки золотих п'яти і десяти-рублів на суму понад тисяч рублів, пару тисяч австрійських корон, годинники, з дорогими каміннями золоті перстені, браслетки, квіткі, пару штурів перлів. Артільщики певно на осінь сподівалися відпусток тож весну й літо старалися понад сили...

Ранком виявився ще один, свідний злочин. У розташованій піхоті підпитий улан Казанський — не то циган, не то походженець з батарей портопів південних міст — нічю вирівав п'ять душ, — родину міщанина-ремісника, очевидно з грабунковими цілями. Схоплено його на місці злочину, зачувши лямент жертв піхотним патрулем.

експерти. Секретарем суду призначено однокорінника підстаршину Давиденка, студента прав. — Справа Казанського забрала мінут десятко часу. Злочинець не оправдувався, ні не прохав над собою зглядів. Заключив на одноголосний присуд на шибеницю. Паволоцький тут же присуд затвердив, змінивши його на лагідний: шибеницю замінити розстрілом. Не з жалю до злочинця, хоч гинути на шибениці для вояка є непотрібним пониженням, — тільки, вояки не кати, а Паволоцький наказувати коуб то не було брати на себе ролю ката вважав за пониження воляцької гідности, Добровільних катів — якби я знайшлася, — у своїх частинах де стерпів би.

30,000 НОВИХ СТУДЕНТОК-НОРСОК Головні лікар Служби Публичного Здоров'я при Федеральній Агенції Безпеки, д-р Томас Перан, заявив, що цієї осені вписалося до кадетського корпусу норсок около 30,000 дівчат, які вчуться на норсок. Торішнього року до згаданого корпусу норсок було вписалося 65,000 дівчат, яких перший рік науки скінчився 30. червня 1944 року. Кадет Норсок Кор хоче дістати до червня 1945 року 60,000 студенток. — ОВІ. КУПІТЬТЕ ВОЄННІ БОНДИ

о. П. Повятин.

ЯК Я СТАВ „ДИРЕКТОРОМ ДРУКАР-НИ „СВОБОДИ“?

Спогад.

12)

Як оцінити намагання переіменити У. Н. Союз на віроісповідну організацію.

Щоб виробити собі справедливий погляд на цілий плян зміни У. Н. Союзу на віроісповідну установу, треба доконче сягнути думкою до перших часів його існування.

Від своїх засновин У. Н. Союз поклав собі за ціль гуртувати в собі американських українців без огляду на те, якої вони віри. Такий параграф вложили основники Союзу до його статуту 1894 р. Годиться сказати, що тими основниками були духовні так і світські люди. І впродовж 16 літ, себто від оснування Союзу до 11. з черги клівлендської конвенції 1910 р. ні на Союзних конвенціях ні на мітінгах поодиноких братів і відділів ні у „Свободі“, Союзові органи, ніхто ніколи не виходив з таким проєктом, щоб У. Н. Союз дати віроісповідний характер. Що більше, самі наші священники, які з природи речі найпаче повинні були заінтересуватись віроісповідним питанням Союзу, ніколи такого питання не вивігали; навпаки, самі вони прилюдно і гримко заявлялись за те, щоб У. Н. Союз був чисто народньою українською установою. Сміло може сказати, що саме наші духовники найбільше причинились до того, що за Союзом закріпився його національний характер.

Основою Союз як українську народню організацію, перші його піоніри виходили з такого założення, що воно було би нерозумно творити на американській вольній землі якусь таку загумікову, галицьку установу, якої українці, родом не з Галичини не мали б вступу. Ці піоніри мали таке переконання, що в Америці галицькі українці повинні звільнитись та єднатись з своїми братами з Великої України і зеленої Буковини, а не відгороджуватись від них релігійним кордоном. Цих кордонів мали галицькі українці аж надто досить у старій краю!

З історичного слід зазначити, що через таке наближення та єднання греко-католицьких наддніпрянців з православними наддніпрянцями і буковинцями нашої церкви в Америці не грозила ніяка небезпека. Є це загально відома річ, що наддніпрянські українці та православні буковинці, які є національно освідомлені, відносяться завжди з пошаною до українсько-католицької церкви, признаючи їй великі заслуги для відродження українського національного руху в Галичині. Колиб такі наддніпрянці та буковинці ставали членами У. Н. Союзу, то вони були б далекі від того, щоб доторбувати українську греко-католицьку церкву. А знову на таких наддніпрянців і православних буковинців, що під національним оглядом не були освідомлені, ніколи не можна було рахувати, щоб вони вступали до такої сито української установи, як У. Н. Союз; вони вписувались в члени російських або русофільських організацій. Як воно врешті й не було, але в У. Н. Союзі за ввесь час його існування ніколи не було релігійної боротьби між католицькими і православними його членами. Це ж найкращий доказ, що не треба було страхатись, щоб із змішання в У. Н. Союзі католицьких і православних українців наша церква могла потерпіти якийсь ущерб.

З того, що я сказав, можна прийти до такого висновку, що цілий плян переіменити У. Н. Союз на віроісповідну організацію був помилковий і тому невдалий. Консультори, які дораджували пок. Сетерві пускатись на такий плян, не рахувались з тим фактом, що загально народній, український характер Союзу був уже занадто вдомашнівся, та що не приходиться легко переіменувати того роду організацію із виразним уже характером на організацію з характером новим. А показалося це наглядно на клівлендській конвенції, коли намагання переіменити У. Н. Союз на віроісповідну установу стрінулось з фашатичним, можна сказати, опором поважної частини делегатів, і тому скінчилося усе це цілковитим провалом.

Я думаю, що признатись до помилки зовсім не стидно; адже вже старинні римляни горворили, що помилка — людська річ. А великий грецький філософ Аристотель, що жив у 4. столітті до Христа, сказав, що навіть у мізку мудрця знаходиться глупий куток.

Хоч уряд директора „Свободи“ тривав тільки два роки і був тимчасовим і перехідним, проте є він на мою думку завимавим інцидентом (приключкою) в житті У. Н. Союзу. Тому мені здається, що колиб поминути цей уряд мовчанкою та взагалі пустити його в цілковиту непамять, то історія Батька - Союзу виказувала б прогалину, хоч, щоправда, не велику і може й не киче важну. Оце писання має саме завдання цю прогалину сяк-так заповнити.

(Києв).

БУДУТЬ ГАРАНТУВАТИ ВЕТЕРАНАМ ПОЗИЧКИ

Адміністрація Ветеранів оголосила, що вже отворено чотири офіси, які на підставі так званого „Джі Ай Бил оф Райте“, будуть гарантувати ветеранам позички. Безпосередніх зносин з ветеранами вони мати не будуть, але коли ветеран в даній місцевості хоче затягнути позичку на купно чи направлення дому, або як схоче купити фарму, чи бізнес, то ветеранська адміністрація загарантує затягнену в локальному банку, чи іншій позичковій інституції, позичку. Вона має право гарантувати 50 процент позички, яка не може вносити більше як 2,000 доларів. Нові бюро ветеранської адміністрації знаходяться в Нью Йорку, Вашингтоні, Шікаго і в Сан Франціско. — OBI.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

личині. Колиб такі наддніпрянці та буковинці ставали членами У. Н. Союзу, то вони були б далекі від того, щоб доторбувати українську греко-католицьку церкву. А знову на таких наддніпрянців і православних буковинців, що під національним оглядом не були освідомлені, ніколи не можна було рахувати, щоб вони вступали до такої сито української установи, як У. Н. Союз; вони вписувались в члени російських або русофільських організацій. Як воно врешті й не було, але в У. Н. Союзі за ввесь час його існування ніколи не було релігійної боротьби між католицькими і православними його членами. Це ж найкращий доказ, що не треба було страхатись, щоб із змішання в У. Н. Союзі католицьких і православних українців наша церква могла потерпіти якийсь ущерб.

З того, що я сказав, можна прийти до такого висновку, що цілий плян переіменити У. Н. Союз на віроісповідну організацію був помилковий і тому невдалий. Консультори, які дораджували пок. Сетерві пускатись на такий плян, не рахувались з тим фактом, що загально народній, український характер Союзу був уже занадто вдомашнівся, та що не приходиться легко переіменувати того роду організацію із виразним уже характером на організацію з характером новим. А показалося це наглядно на клівлендській конвенції, коли намагання переіменити У. Н. Союз на віроісповідну установу стрінулось з фашатичним, можна сказати, опором поважної частини делегатів, і тому скінчилося усе це цілковитим провалом.

Я думаю, що признатись до помилки зовсім не стидно; адже вже старинні римляни горворили, що помилка — людська річ. А великий грецький філософ Аристотель, що жив у 4. столітті до Христа, сказав, що навіть у мізку мудрця знаходиться глупий куток.

Хоч уряд директора „Свободи“ тривав тільки два роки і був тимчасовим і перехідним, проте є він на мою думку завимавим інцидентом (приключкою) в житті У. Н. Союзу. Тому мені здається, що колиб поминути цей уряд мовчанкою та взагалі пустити його в цілковиту непамять, то історія Батька - Союзу виказувала б прогалину, хоч, щоправда, не велику і може й не киче важну. Оце писання має саме завдання цю прогалину сяк-так заповнити.

В АМЕРИЦІ ЗАБРАКЛО РОБІТНИКІВ.

Голова Военної Комісії Людської Сили, Пол В. МекНат, заявив, що тепер в Америці „є серйозний брак робітників“. Не в тім розуміно серйозний, щоби взагалі не було робітників, бо так не є, а в тім, що їх приходиться тяжко знайти до праці в таких промислових підприємствах, що продукують негайно потрібний на фронті військовий матеріал.

МекНат заявив, що деякі підприємства зараз потребують около 200,000 робітників, а можуть знайти тільки половину того числа. Біда в тому, що деякі підприємства, що виробляють потрібний на фронті військовий матеріал знаходяться в таких місцях, де якраз нема відповідного числа робітників. Якщо ви прочитаєте в газетах відозву за робітниками до виробу військового знаряддя, і якщо ви ще не працюєте у військовій індустрії, то будь ласка звернутися у відповідне місце і допомогти виграти війну. — OBI.

КОНТРОЛЯ ЦІН ПО ВІЙНІ

Честер Бовлес, директор Офісу Контролі Цін (OHEP) у Вашингтоні, обговорював недавно необхідність продовжувати контролю над цінами після закінчення війни. Він пригадав умови життя після останньої війни та казав, що треба використати тяжкий досвід американців з тих часів.

Упродовж останньої війни тут була тільки незначна контроля цін. Тому ціни все йшли вгору. Від початку війни в липні 1914 року до дня підписання перемир'я, 11-го листопада 1918 року, кошти прожитку підскочили на 62 відсотки.

Зараз після підписання перемир'я, упродовж листопада та грудня, уряд зніс і ту малу контролю цін, яку мав підчас війни. В перші місяці по війні фабрики почали виробляти з надзвичайною скорістю предмети для цивільного вжитку. В березні 1919 року, коли товари були з'явилися на ринку, кожний кидався купувати нові річі. Ціни стали швидко рости аж до 1920 року. В червні того року кошти прожитку збільшилися на 108 відсотків в порівнянні з рівнем 1914 року, або на 46 відсотків більше від дня підписання перемир'я. Наприклад, цукор дійшов до яких 30 центів за фунт, масло біля 80 центів за фунт, дозен жець майже одного долара. Ціни на деякі інші річі піднялися ще більше. Гуртові ціни зросли до 100—150 відсотків довоєнного рівня. Разом з тим піднялася зарібна платня, продукції підприємств та фермерів.

Тоді настав упадок. Меньше як за два роки від часу найбільших цін фабрики позвільновили 44 відсотки своїх робітників, за чим наступило безробіття, злидні мільонів робітників та їх родин. Великі воєнні заводи закрилися, а великі корпорации розвіялися і вони понесли втрати на мільони доларів. Упродовж наступних чотирьох років фермери втрачали свої маєтки за борги.

Ч. Бовлес попереджує, що подібні обставини можуть виникнути також після закінчення цієї війни, якщо контролі цін буде спинена, як скінчились боротьба. Люди матимуть заощадження, за які схочуть

купити нове авто, електричний холодильник, може нове радіо, чи нову машину до прання, нову піч, нове фермерське знаряддя, або новий дім. Вони не схочуть чекати, заки випродують досить річей для задоволення потреб цілого американського населення. Кожний захоче купувати зразу. Буде велика конкуренція поміж продавцями і виробниками, кожний схоче якнайскорше мати товари під рукою. Без відповідного плянування ціни почнуть підноситись вище й вище, кошти прожитку збільшаться до ненормальних розмірів. Коли накопичена потреба в товарах буде вже задоволена, попит на них почне падати. Зменшений попит на товари потягне за собою зменшення праці, безробіття та менші заробітки.

Але це тільки один бік справи. Фабрики, що були пристосовані для виробу тільки зброї, будуть потребувати часу для зміни на виробництво цивільних річей. Це значить, що мільони робітників опиняться тимчасово без праці. Іх купча сила буде зменшена. Страх безробіття довшого безробіття буде стримувати від купування. Крім того, з переходом на 40-годинний тиждень праці, робітник діставатиме меншу платню. Все це зменшує купчу силу, попит на товари, що веде до падання цін.

Завданням контролі цін після війни має бути злагіднення цих двох крайностей — високих цін наслідком дикого, нестримного купування та низьких цін, що викликані безробіттям або страхом перед безробіттям.

Якраз це сталося після останньої війни, що зрештою довело до великої депресії. Для того, щоби країна перейшла через цей перехідний період без катастроф, треба дуже уважного та розумного плянування. Всі групи — виробники, робітники та сільські господарі — мають співпрацювати разом, щоби досягнути відповідного пристосовання виробництва, споживання, зарібної платні та цін. Крім того будуть інші чинники, що матимуть на те свій вплив, та як політика оподаткування, розпорядження військими фа-

бриками, що є власністю уряду, надвишка військових товарів та експорт.

На думку Бовлеса уникнення катастрофи, що сталася після останньої війни, можливе тільки шляхом втримання виробництва на високому рівні. Продукуючи подостатком цивільних товарів, підприємства, великі й малі, матимуть вистарчальний зиск, фабрики зможуть втримати нормальну кількість робітників. Зарібна платня повинна лишитись на високому рівні, а той же час треба дбати, щоб не збільшувались кошти прожитку. Оплата помешкань, ціни на харчі, одяг не повинні бути вищими ніж вони є тепер. Надзвичайно важно, щоб фінансове положення фермерів було під певною охороною, щоби вони не зазнали знову такого упадку, як після попередньої війни.

Все це вимагає відповідної економічної політики, в якій гратиме рішальну роллю продовження контролі цін. Ця контроля повинна тривати тільки через перехідний період, необхідний для усталення економічних умов. З другого боку таке усталення не буде можливим без певного періоду нової контролі цін. Честер Бовлес підкреслює, що то буде тяжке завдання. „Але“, каже він, „якщо хочемо досягнути повного виробництва з високим рівнем життя та з повними можливостями для кожної групи, то мусимо те завдання виконати з успіхом“.

Загальна Рада — ФІС.

В ЖОВТНІ ВОЄННІ ВИДАТКИ БУЛИ БІЛЬШІ, ЯК У ВЕРЕСНІ

Рада Военної Продукції заявила, що на підставі виробленого департаментом скарбу звіту воєнні видатки в жовтні зносили 7,447,000,000 доларів, себто 343,000,000 доларів (4.5 процентів) більше, як у вересні.

ВИКОРИСТАЙТЕ!

ЩОБ ДАТИ ВАМ НАГОДУ ДІСТАТИ ЧУДОВЕ ФУТРО НА РІЗДВО ВИРІБНИЦТВО МИХАЙЛА ТУРАНСЬКОГО ПРОГОЛОШУЄ:

- Великий Випродаж всіх футер
- Федеральний податок вже включений у ціні, зазначеній на кожнім футрі (не треба більше платити)
- На складі найбільший вибір футер і шкірок PERSIAN LAMB у шлімі місті. Також великий вибір футер з MUSKRAT, HUDSON SEAL, SILVER FOX, BEAVER, RACCOON, SKUNK, MINK, і т. д.
- Найновіші фасони і різні розміри
- Якість, витривалість і дешеві ціни відрізняють футра Михайла Туранського від інших.

КУПУЙТЕ З ДОВІР'ЯМ

MICHAEL TURANSKY 350 Seventh Ave., New York City

Between 29 & 30 Sts. 16th Floor

1 Ackerman 4-0973

ГОДИНИ:—Отворено щодня до 6. години ввечір, —в четвер до 8. години ввечір —в суботу до 5. години пополудні

ПОШАНУЙТЕ СЕБЕ САМОГО І СВОЮ ВЛАСНУ НАРОДНУ ПРАЦЮ В ГРОМАДЯНСТВІ І В УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ СОЮЗІ, НАБУВАЮЧИ КНИЖКУ, ЩО БАГАТО З ТОЇ ПРАЦІ В НИЙ ЗІБРАНО, ЩОБ ТАКИМ ЧИНОМ ЗАЛИШИТИ ДАЛЬШИМ НАШИМ ПОКОЛІННЯМ ДОБРУ ПАМ'ЯТЬ ПРО НАШІ ІДЕАЛИ І ЗМАГАННЯ.

ОСЬ ТАКОЮ КНИЖКОЮ Є:

ДВИЛЕЙНИЙ АЛЬМАНАХ 1894 - 1944

ВИДАНИЙ З НАГОДИ П'ЯТЬДЕСЯТЬЛІТНЬОГО ЮВІЛЕЮ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

Воєнні обставини заставили У. Н. Союз видрукувати тільки дві тисячі примірників цього Альманаху. А тому, що наклад обмежений, треба спішитись з замовленнями.

Отсей Альманах є свого роду доповненням Пропамятної Книги У. Н. Союзу, виданої з нагоди 40-ліття існування цієї організації. А тим самим є він необхідним для кожного, хто цікавиться і дорожить американсько-українським життям, а зокрема діяльністю У. Н. Союзу, найстаршої народньої установи в Америці. Як видно з проголошеного змісту, то в Альманасі є дуже різномірний матеріал, так, що кожний знайде в ньому щось таке, що його зацікавить, що пригадує йому його власне минуле в краю і тут в Америці, його власні мрії, його власні сумніви і його власний вклад в те, що вважаємо нашими тут культурними здобутками і допомогою нашим рідним на українських землях у їхніх змаганнях до вільного життя. В Альманасі знайдемо теж багато матеріалу, з якого пізнаємо дух нашого молодого покоління в Америці, включно з тими нашими синами, що наставляють свою груду у боротьбі за охорону американських ідеалів.

Понад 300 сторін друку.

ЦІНА В ОПРАВІ ВСЬОГО

\$2.50

Замовляйте пишучи на таку адресу:

“SVOBODA”, 83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

ЗАБВАГА: Хто замовить разом Ювілейний Альманах і Пропамятну Книгу У. Н. Союзу, дістане обидві книжки за ціну \$3.00.

Замовлення з Канади треба платити американською валютою.

УВАГА! БРУКЛІН, Н. Й. УВАГА! УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ДІМ, устроє забаву

СТРІЧЕННЯ НОВОГО РОКУ

В СУБОТУ, 30. ГРУДНЯ (DECEMBER 30, 1944) в годині 9. вечером. Вступ на цю забаву \$2.00.

Матимемо дуже добре печені кури і добрі напінки. Приходіть усі й беріть своїх знайомих, тут гарно забавимося і закінчимо старий 1944 рік та привітаємо новий 1945 рік. Хто не прийде той буде жалувати, що на цій забаві не був. За добру забаву ручить.

Комітет Укр. Нац. Дому, 216-218 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА КАТЕДРА СВЯТОЇ ПОКРОВИ В НЬО ЙОРКУ

ІСТ 4-та ВУЛИЦЯ, РІГ ЕВЕНЮ С.

ОТВОРЕННЯ

Подаємо всім українцям до ласкавої відомості, що, по викінченню кінечних праць відновлення Катедрального Храма, почались відправи Богослужень.

В НЕДІЛІ І СВЯТА СПІВАНА СЛУЖБА БОЖА

В 10:30 РАНО.

Запрошуємо всіх до участі в Богослуженнях.

За інформаціями звертатися до:

St. Mary's Ukrainian Orthodox Cathedral 300 East 4th Street, corner Avenue "C" NEW YORK 9, N. Y.

Telephone: GRamercy 7-7935.

ДРІБНІ ОГЛОШЕННЯ—WANT ADS

Classified Department—BErgon 4-0237—BYuant 9-0552

War Manpower Commission Employment Regulations

Essential Workers need Statement of Availability. It transferring to less essential, need U. S. Employment Service consent in addition. Critical workers also need both.

Сушні робітники обов'язані мати посвідку, що вони є до розпорядженню. При переполюванні до менше сушних робіт мусять мати крім цього згоду „Юнайтєд Стєйте Емплоумент Сервіс“. „Критичні“ робітники потребуєть теж обох посвідок.

ПОТРІБНО МУЖЧИН

Досвід непотрібний ЯК ПОРТЕРІВ І РОБІТНИКІВ

ДОБРА ПЛАТНЯ ПОСТІЙНА РОБОТА

Робітники з важкої воєнної роботи мусять мати доказ звільнення

FEDERAL TELEPHONE & RADIO CORP. 591 BROAD STREET, NEWARK, N. J.

ПОТРІБНО МУЖЧИН

МУЖЧИН! МУЖЧИН!

ПОТРІБНО ЗАРАЗ

РОБІТНИКІВ ПРИ ВАЖКИХ ВОЄННИХ МАТЕРІЯЛАХ

Досвіду не треба ДОБРА РОБОТА! ДОБРА ПЛАТНЯ!

Голоситися від понеділка до суботи від 8:30 до 5:00 пополуночі.

WESTERN ELECTRIC CO.

900 Broad St., Newark, N. J. 100 Central Ave., Kearny, N. J. або бачте нашого прєдс. в USES 1056 Broad St., Newark, N. J. 2855 Hudson Blvd., Jersey City, N. J. Сушні роб. мусять мати посв. звільн.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

З похорону Івана Борисевича на народні цілі.

На поминках по похороні бл. п. Івана Борисевича, гол. касієра Провідіння, касієра Т-ва Українських Американських Горожан, члена У. Н. Союзу та визначного дєлєвіського громадянина, прийвіні гості зложили \$130.75 на народні цілі, які розділено: на Сиротинєць СС Василіанок — \$25.00, на Український Католицький Семінар, на руки Прєосвященного-Кир Константина — \$25.00 а на Український Американський Допомоговий Комітет — \$80.75.

На повищі цілі зложили: по 5 дол.: Роман Слободян, Богдан Катамай, Олександр Кулик, Іван Пеленський, о. Гр. Піпюк, рокина І. Прийдун, родина Волод. Борисевич і Михайло Дармограй; по 3 дол.: Михайло Дубас і Михайло Ригулик; по 2 дол.: Ева Слободян, Тимко Слободян, Стефан Слободян, Стефан Крутій, Михайло Качмарчик, Лев Занчук, Марія Курко, Іван Сорока, Микола Скринник, Кінен, Родина Вол. Піпюк, родина С. Війс, родина Дм. Проць, родина Дж. Бері, родина Мих. Перуш, адв. С. Свистун, Михайло Рибак, д-р П. Дубас, Мих. Вишиванюк, Стефан Штогрин, М. Бурій і Мих. Насевич; по 1 дол.: Антін Цурковський, Кирило Піддубчишин, Іван Жмутин, Йосиф Стриковський, Катерина Занчук, Іван Савка, Антін Гарасим, Розалія Гарасим, Анастасія Шопя, Анна Качур, Марія Крет, М. Міцкевич, А. Мірєвич, А. Колибер, Ю. Джмєлик, І. Джімбєлик, родина Лібавські, С. Лєвері, Іван Гайгєль, Іля Маньків, Анна Бойко, І. Хав-

пу присутні зложили \$80.50. Зложили по 5 дол.: майор М. Дармограй, М. Насевич, родина А. Джмєлик, М. Рєгулик, М. Наумчук, родина д-р В. Галай, п-ні Е. Слободян; по 2 долари: М. Дубас, С. Сєньків, С. Бріндзєй, Г. Грицишин, Т. Штогрин, Р. Карбівник, М. Вишиванюк, п-ні Скринник, С. Ялєчко, адв. Т. Свистун, І. Пелєнський, п-ні Бендзєк, І. Заяць; по 1 дол.: А. Гааламага, О. Вогчєк, п-ні Чернихівська, М. Чопик, М. Новосад, А. Черкас, Н. Солтанюк, І. Жмутин, Е. Задорожний, п-ні Сава, Г. Шагала, п-ні Андрушко, п-ні Рій, п-ні Шманда, п-ні Пелєнська, п-ні Кісь, п-ні Миць, п-ні Бурій, п-ні Борисєвич, А. Гарасим, п-ні Заяць, п-ні Мицьк, Д. Матійшин, Н. Волошанський, І. Дуда; рєшта дрібними.

П. Д. ГЕМТРЕМ, МІШ.

Виказують ділом любов до рідної справи.

Багато пишуть наші газети про любов до рідного народу. А ми думаємо, що мірилом такої любови є діла. Покищо робимо те, що можна робити, значить даємо гроші. Приймаємо найменшу жертву „вдвоєну лєнту“ за словами Свєтого Писма.

Товариство Помочи Українській Справі складає звіт і виказує членів та їх жертву в такій порядку, як члєни приступали і складали. Хоч це не по формі, але тимразом просимо вибачєня. Збірка за рік 1944 була \$467. З того вислано до У. Конгрєсового Комітєту \$450, до Американсько-Українського Запомогового Комітєту \$10, домашні видатки \$7, в касі остало ще \$43.50.

Уряд Товариства є такий: Пилип Дєман, прєдс.; Дмитро

Гашин, рек. секр.; Йосиф Крупка, фін. секр.; Іван Мєльник, кас.

Члєнів було 76; вони склали жертви в такій порядку: Йосиф Крупка 19; Іван Мєльник, Пилип Дєман, Йосиф Романюк і Олєкса Джавала по 14; Василь Мамчур 7, Дмитро Гашин 9, Микола Мірус 18, Василь Шалайко 11.50, Тома Кошілєв 7, Петро Микула 9, Петро Добуш 5.50, Теодор Ломака 2, Кипріян Романюк 16, Андрий Мохорук 14, Семен Барладин і Іван Гридовий по 10; Теодор Бєлиця 7, Петро Яремє 5, Тимко Сєнчук 8, Евстахій Стєцко 1, Кость Яцишин 8, Григорій Бугай 4, Йосиф Пригорський 2, Іван Рунька 5, Петро Дмитрин 6, Данило Рубаха 3; Стєфанський і Іван Шавінський по \$10; Михайло Тимоць і Дмитро Скоп по 15; Іван Бєднарєвський і Никола Бугізь по 10; Василь Дорощ 8, Рудольф Сємєвіч 14, Стєфан Зєнок 10, Андрий Скоп 3, Павло Красицький 1, Іван Григорчук 7, Михайло Чємний 10, Михайло Герус 13, Антін Дєркак і Дмитро Ковальчук по 2; Оля Нахватач 5, Марія Бугай 2, Іван Шалко 18, Іван Фідик 7, Михайло Кушнір 3, Анна Ващук 1, Василь Гавришко 8, Іван Татарин 11, Василь Боріс 4, Марія Мєльнич 5.50, Іван Кривицький 2, Йосиф Білобривка 14, Олєкса Шандак 4, Григорій Герман 2, Іван Шалайко і Михайло Шалайко по 1; Богдан Мєльник 4.50, Никола Крупка і Стєфан Миськів по 1; Григорій Триндовський 5, Гавришко Скоп 4, Яків Ройко і Стєфан Ткачук по 5; Дмитро Атаманєць і Михайло Крук по 1; Юліан Цємбринський 7, Марія Джумєга 1.50, Юлія Костюк, Анна Жирі і Анна Сідило по 50 ц. Петро Кметик 2, Василь Шанайда і Йосиф Топольницький по 1.

Відзначені українські вояки в Канаді

Управа Союзу Українських Канадійських Вояків в Лондоні звідомляє, що ось такі вояки одержали відзначєня за свої подвиги у цій війні: П-О Борис Боднар. — Д. Ф. С. (Дістінвішєд Флаїнг Крос) Ф-Сгт. М. Чєпіль, Едвін, Ман. — Д. Ф. М. (Дістінвішєд Флаїнг Мєдал). Стрєльць В. Чєховський, Винієр, Ман. — М. М. (Мілітарі Мєдал). Сгт. Л. І. Комар, Винієр, Ман. — Д. Ф. С. Лт. Анна Храплива, Винієр, Ман. — Б. Е. М. (Брітіш Емпайр Мєдал). Ф-Лт. І. С. Цибульський, Рєджайна, Саск. — Д. Ф. С. Ф-Лт. М. Цюбульський, Оттава, Онт. — Д. Ф. С. Ф-О. П. Гулєцький, Монтрєал, Квєбек. — Д. Ф. С. Ф-О. П. Гулєцький, Монтрєал, Квєбек. — Д. Ф. С. і додєтко до Д. Ф. С. П-О. І. Яворський, дістав похвалу за добру службу. Ф-Лт. І. Когут, Паркєрвію, Саск. — Д. Ф. С. В-О. В. Кондра, Прудгом, Саск. — Д. Ф. С.

В-О. Г. В. Костюк, згаданий в Комунікатах. П-О. Ф. Поліщук (Маринарка) Торонто, Онт. згаданий в Комунікатах. А. Б., Р. М. Сарєцький — (Маринарка) Гомболт, Саск. згаданий в Комунікатах. Сгт. Теодор Скиба, Винієр, Ман. — Д. Ф. М. Сгт. М. М. Вєрбіцький, Роркетон, Ман. — Д. Ф. М. Сгт. С. І. Зігара, Гардєнтон, Ман. — Срібна звїзда (Зл. Дєржави). Ф-Лт. Г. Чєкалюк, Калгарі, Алта. — Д. Ф. С. Ф-Сгт. І. Соєжк, Транскона, Ман. — Д. Ф. С. КУЛЬТУРНО-ОСВІТНИЙ КУРС. Почавши від нєдїлі 26. лїстопаду в домівцї С. У. К. В. в Лондоні започатковано Культурно-Освітний Курс. Предмети та лектори курсу такі: Історія України — кап. о. С. В. Савчук. Українська Культура й Географія — кап. о. М. Горішко. Українська Література — п. А. Яремович.

Рєабілітація та фаховє підготування — кап. П. Воробєць.

Українськє зорганізованє життя в Канаді й канадійські бічучі справи — п. А. Яремович.

Наукові поїздки заряджує Комітет Гостинності.

По викладі кожнє лекція має бути видрукувана на мімографі та розіслана всім члєнам Союзу, дє вони не булиб. Лєкції будуть вїдбуватися в українській мові, а друковані вїпуски будуть в англійській мові, бо не всі вояки можуть читати по українськи.

Жертви і пакунки для наших вояків проситися слати на таку адресу:

Ukrainian Canadian Servicemen's Association 218 Sussex Gardens, Paddington, London, W.2. c/o Assistant Director Canadian Auxillary Services, C. A. O.

FOR VICTORY BUY UNITED STATES WAR BONDS AND STAMPS

СТЕПАН Д. САЦЕВИЧ Я ХОЧУ СКАЗАТИ ЧИТАЧАМ КІЛЬКА СЛІВ ПРО САМЕ НЕОБХІДНЕ І ВАЖНЕ В ЖИТТІ.

Всі ми живємо в дия-чє-лєні і ніхто з нас не може вгадати того, що з нами може статися. Як себє заобєзпечити від гіркої гризоти у випадку хвороби або нещастя? А такий випадок може статися з ієвким. В часі хвороби, або нещєсного випадку заробітки скорочуються і тоді виникає питання, чим заплєтити лікаря, аптекю, аптеку і як жити взагалі, а це фамілійноє чоловічєво? А ось відповідь: будьтє заєкуєрвані! АСєКУРАЦІЯ — крайнє необхіднє, а у випадку хвороби, або коєчєности являєтьсє одноким средєством доходу для вас, особисто і для вашої родини. Але для асєкуєрції важнє є те, щоб мати чоловіка, котрий розуміє цє діло і виробить вам вигідну форму асєкуєрції. Чому би вам наперед не поговорити з досвідченим представником по питанню асєкуєрції зі Стєпаном Сацєвичєм, — 32 Іст 7-ма вулиця, в Нью Йорку? Щє другє важнє питання: вогонь завдані починаєтьсє з сєрєднє-ї роки і шиттє, ає, що являєтьсє в цїм. Заєкуєруйте свої мєблї СВЯГОДНІ, бо завтра може будє запалєно. Асєкуєрція на 1,000 доларів на 3 роки стоїть від 5 до 6 доларів. Вразі пожеги чи ви можете купити за 5 доларів мєблї вартєстю 1,000 доларів. Щє сьогодні відєїтьсє до С. Д. Сацєвича і заєкуєруйте свій дїм, автомобіль, мєблї, себє, або своїх дїтєй. Стєпан Д. Сацєвичє представляє виключно лінійні і найбільшї асєкуєрційні компанї в Заєчєних Дєржавєх. С. Д. Сацєвича знають тисячі наших землєаків, він послугуєтьсє великим довірєм і має широкую рєпутацію протягом довгих років. Заєкуєруйтесь у добрє відомого агєнта.

STEPHEN D. SATZEWICH 32 EAST 7th STREET NEW YORK 3, N. Y. Telephone: GRamercy 3-0713

ДОКАЗ Ми переконані на своє вдоволення, що найчастішоє причиноє, чому нас звизають до себє родини, з якими ми щє ніколи не мали ніяких знєсєн, є те, що ті родини, яким ми давали свої услуги колїнебудь прєдшє, нас тим новим родинам добрє зарєкомендували. Щє є для нас дєржєлом вдоволення, бо воно докazuje, що ті люди, котрі приходили до нас за якоюсь услугою, стали нашими приятєлями. STEPHEN J. JEWUSIAK & SON FUNERAL DIRECTORS 77 Morris St., Jersey City 34 E. 25th St., Bayonne Phone: BErgon 4-5989 Phone: BAyonne 3-0540

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

МєнєдУ. ПА. — Річні збори Бр. Соєвєстїєй св. Духа, відбудутьсє в церковній галї, 31. грудня, точно в годині 3:30 пополуночі. Просимо всіх члєнів бути присутними на означєний час, дє треба вислухати й одобрити річні звітї уряду і вибрати уряд на 1945 рік. — Уряд відділу.

НЬО ЙОРК, Н. Й. — Тов. Запорозькє Сїч, від. 117, повідомляє своїх члєнів, що річні збори відбудутьсє в суботу 30. грудня, в год. 8. вєчєр, в салї 28 Іст 7. вул. Просимо всіх члєнів прийти на означєний час, бо маємо справи до погоджєня. Довгуючих просимо виринати свій довг. — П. Васильків, секр.

ВНСИУЄТЕ СВОІХ ДІТЕЙ В ЧЛєНІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ І В ТАКИЙ СПОСІБ ЗАБЕЗПЕЧИТЬ ІХ БУДУЧИНУ.

Д-р ВОЛОД. ГАЩИЦЬ УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР 690 S. 19 ST., NEWARK, N. J. Tel.: ESsex 3-5066 Увєдєві години: Від 1 до 3 пополуночі, від 8 до 8 вєчєр. В нєдїлі і сєрєдні лїш за попереднім порозумінням.

ПРОДАЮ ДОМИ, ФАРМИ, РЕСТОРАНИ, САЛУНИ, БУЧЕРНІ, ГРОСЄРНІ І рїжнєго рєдє бізнєсє. Полєгожую нотарїальні справи. Продаю рїжнєго рєдє асєкуєрції PETER BARTKIV Real Estate & Insurance Broker Notary Public 309 E. 14. St., New York, N. Y. Phone AL 4-8254

Даром пробна ЗІЛІЯ МІЛЕРТОН-LAXATIVE Тєпєр є нєбувала нагода для всьх, що терпєтьсє на недомєганнє шлунка й випробували коштовні ліки й зєла, а не найшли полєкші. Тим уєм поручаємо спробувати даром Зєлє Мілєртона, котрєх не зарпєчєтьсє в натуральній формі. По заїтї прїрки переконєтьсє, як skutочно діють в недомєганнєх тєхнєх, як кишєй шлунка, газє, нєспрєвнєсть, запір, брак апєтиту, бєлі голови й інші недомєганнє, котрі походять зє злого травлєня. Шлєбї переконєтьсє, пишть по пробку.

Спєціальнє Офєртє по зніжєних цїнах. \$1.00 за 1 корєбку Мілєртона \$1.50 за 2 корєбки Мілєртона \$2.00 за 3 корєбки Мілєртона Питайтє за зїлля Мілєртона у вашїх сусїднїх аптєк, а як там його не мають, то пишть до: J. S. MILLER, Inc., Dept. U., P. O. BOX 628, NEWARK 1, N. J. Single package not sent C.O.D. Small postage stamps acceptable. Цї цїни віданї лїше при замовлєнні прєсто з рєдовоноєю офісу.

КУПИТЕ ВОЄННІ БОНДИ

БОЛІНІ Рани на ногах, опухлі ноги, набряклі м'язи, болючі ноги, фєбєлітє (запалєня жил), напухлї або болючі колїни чи ієсточкї і рєвматичнї ноги успішно лікують нєвєдним європейським методєм без операції. Лікує згрубіння лєтєм і котїднє. Офіснї години: в понєдї і чєтвєр, від 1. до 8:30 вєчєр.; в п'ятр. і п'ятн. від 1. до 6. вєчєр.; в сєрєд. і субот. від 1. до 5. вєчєр. В нєдїлі і свєтє нема урядових годин. Dr. L. A. BELLA 320 W. 86 St., New York City

МИРОН ЛЯТВИН І СИН УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКІ Обслуга шпирі а чєсна 801 SPRINGFIELD AVENUE, corner Harrison Place IRVINGTON, N. J. Phone: ESsex 3-9090

\$150.00 ЦІЛИЙ ПОХОРОН І вищє ОБСЛУГУЄМО В ПЕРТ АМБОУ І ОКОЛИЦІ KANAI KAIN FUNERAL HOME 433 STATE STREET, PERTH AMBOY, N. J. Phone: Perth Amboy 4-4646

ІВАН БУРЬКО УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИК заряджує погребамі по \$150 цїні так низькїй як ОБСЛУГА НАКРАЩА. JOHN BUNKO Licensed Undertaker & Embalmer 437 E. 5th St., NEW YORK CITY. Dignified funerals as low as \$150. Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИК Занїмєтьсє похороннєм в БРОНХ, БРООКЛІН, НЬО ЙОРК І ОКОЛИЦЯХ 129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel.: ORchard 4-8568 BRANCH OFFICE & CHAPEL 707 Prospect Avenue, (cor. E. 155 St.) BRONX, N. Y. Tel.: MElrose 8-577

Як великанські маїни посягнули лапами, аби його схопити. Тарзанови приїшла до голови добра думка.

Він крикнув до бранок: „Ого! Зробіть огонь!“

Одна з дівчат роздерла свою сукню. Інша підпалила її.

І вже лапи маїл опустились вниз.

ТАРЗАН, ч. 1099, Останній ратунок.